

Datum

30 maart 2022

Onderwerp

VNG Inbreng debat over de ontwikkeling van de koopkracht en de stijgende energieprijzen

Geachte dames en heren,

Vanavond spreekt u plenair verder over de ontwikkeling van de koopkracht en de stijgende energieprijzen. Onderdeel van dit debat is de compensatie voor inwoners met lage inkomens.

Daartoe is de rol van gemeenten cruciaal; zij zijn verantwoordelijk voor het uitkeren van deze compensatie.

Wij vragen u met klem om onderstaande input van gemeenten mee te nemen in het debat van vanavond.

Energiearmoede

Het rijk heeft gemeenten gevraagd om te helpen bij de uitvoering van een eenmalige compensatie voor inwoners met lage inkomens voor de stijgende energieprijzen. Gemeenten hebben daarbij een voorkeur uitgesproken voor een centraal uitgevoerde regeling via de huur- of zorgtoeslag, omdat de regeling inkomenssteun betreft. Volgens het rijk is dit onmogelijk. Gemeenten hebben daarom in het belang van hun inwoners een stap naar voren gezet om een rol op te pakken in het uitkeren van de energietoeslag aan inwoners met lage inkomens.

Hierbij hebben we gezamenlijk afgesproken dat het van belang is dat de regeling zo eenvoudig mogelijk uitgevoerd wordt. Gemeenten moeten voldoende budget hebben om hun inwoners met lage inkomens te kunnen compenseren. Gemeenten kunnen een energietoeslag volgend uit dit wetsvoorstel aan inwoners met lage inkomens die bekend zijn in hun gemeenten ambtshalve toekennen. Dit geldt *niet* voor de doelgroep met lage inkomens die niet bekend is bij gemeenten. Hier komt voor gemeenten veel maatwerk en uitvoeringswerk bij kijken.

Gemeenten geven aan dat het huidige budget ontoereikend is om de gehele doelgroep te bedienen.

Ze moeten in staat worden gesteld om met adequate middelen de landelijke regeling uit te voeren. Dit is op dit moment niet het geval. Er komt veel op het bordje van gemeenten als het gaat om de uitvoering van ad hoc regelingen. Daarbij pleit VNG voor een structurele aanpak in plaats van het plakken van pleisters.

- ➔ Onze boodschap aan de minister van SZW is: bied gemeenten garantie en financiële zekerheid.

Eerdere VNG bestuurlijke spoedreactie op het Wetsvoorstel Energietoeslag

Gemeenten hebben in de Participatiewet lokale beleidsvrijheid als het gaat om het uitvoeren van de bijzondere bijstand. In het geval van het eenmalig verstrekken van een energietoeslag gaat het om een eenmalige landelijke regeling die in overleg met VNG, Divosa en gemeenten als extra

uitvoeringstaak die bij gemeenten is belegd. Gemeenten moeten de regeling kunnen uitleggen aan haar inwoners. Het uitgangspunt moet daarom zijn dat gemeenten de regeling zo eenvoudig mogelijk kunnen uitvoeren én communiceren.

Het is voor gemeenten cruciaal dat in het wetsvoorstel, de MvT of landelijke richtlijn van het ministerie van SZW expliciet de afbakening van de doelgroep die in aanmerking komt voor de compensatie, wordt opgenomen. Om drie redenen:

- Ten eerste omdat het een landelijke regeling betreft.
- Ten tweede omdat er anders vertraging dreigt: 344 gemeenten moeten dan het wiel uitvinden en hierin hun eigen (politiek ingewikkelde) keuzes maken. Dit komt een snelle en eenvoudige uitvoering niet ten goede.
- Ten derde omdat een onvoldoende duidelijke afbakening ervoor kan zorgen dat het ter beschikking gestelde budget ontoereikend is.

Het is van belang dat het compensatiebedrag zo snel mogelijk terecht komt bij de inwoners met lage inkomens die hun verhoogde energierekening niet kunnen betalen.

Zie de reactie van de VNG op het wetsvoorstel: <https://vng.nl/nieuws/eenduidige-uitvoering-regeling-energietoeslag-nodig>.